

Taula d'entitats
del Tercer Sector Social
de Catalunya

PER UNA UNIÓ EUROPEA OBERTA, DE DRETS I DEMOCRÀTICA

Agenda i propostes de la Taula del Tercer Sector Social per a les eleccions al Parlament europeu del 9 de juny de 2024

La Unió Europea exemplifica com cap altre actor global tant la necessitat com la complexitat d'adaptar els models de governança al món actual que, interdependent i volàtil, avança al ritme de transicions globals. De la seva capacitat de donar respostes justes i cohesionades als impactes locals que aquestes transicions generen en depèn l'èxit del seu projecte polític, definit pel pluralisme i la coproducció democràtica.

Les eleccions europees del 2024 estaran condicionades per aquestes dinàmiques de canvi i com han esperonat el sorgiment d'un nou escenari polític. **L'auge de discursos, moviments i actors institucionals que disputen els drets humans i la convivència democràtica són una clara amenaça per a l'Europa dels valors.** Per tant, aquests comicis seran d'impacte a Brussel·les i a Catalunya, als estats membres i arreu del món.

Davant aquesta cruïlla, cada cop més veus apelen a la necessitat d'enfortir els compromisos polítics, les aliances i l'enginy organitzatiu per defensar consensos fonamentals. Les entitats socials, agrupades al voltant de la Taula del Tercer Sector Social, subscriuen aquest plantejament mentre s'orienti a **la defensa dels drets humans, la democràcia i la millora de les polítiques al servei de les persones.**

En ocasió de les eleccions europees del 2024, la Taula ha treballat amb les seves entitats federades i la seva xarxa d'aliances la següent agenda de propostes. Estan orientades a l'acció i busquen contribuir, amb una bona apropiació i articulació local-europea, a la construcció d'una Unió Europea oberta, de drets i democràtica.

CONSTRUIR L'EUROPA JUSTA

Propostes sobre la inclusió i la pobresa, la inserció sociolaboral i el dret a l'habitatge i l'energia

L'enquistament de les condicions materials que afecten les desigualtats socials i econòmiques afecta un nombre cada cop major d'europeus. Comprometre's amb l'erradicació de la pobresa ha de ser una prioritat ineludible, vinculada a la revigorització dels estats de benestar i de la col·laboració públic-social.

1. Impulsar el **Pla d'Acció del Pilar Europeu de Drets Socials**, vigoritzant el compromís europeu amb l'erradicació de la pobresa en la seva dimensió interseccional. Per fer-ho possible, cal blindar la inversió social, desvinculant-la del Pacte d'Estabilitat i Creixement i afavorint-la amb criteris fiscals específics.
2. Desenvolupar una mesura política transversal sobre el **Futur de la Protecció Social**, que abordi de manera holística l'evolució dels sistemes de benestar. Defensem una nova generació de polítiques compromeses amb transformar la vulnerabilitat social, acompanyar les persones en tot el cicle de vida, garantir la igualtat de drets entre totes les edats i reforçar la solidaritat intergeneracional.

3. Garantir el dret a l'alimentació, assegurant la dotació pressupostària i governança més efectiva pel **Fons d'Ajuda Europeu per les Persones més Desfavorides (FEAD)**, així com la coordinació amb els actors de la seva gestió territorial, claus per desplegar un model de garantia alimentària digne, sostenible i universal.
4. Millorar la implementació del **Fons Social Europeu**, alineada a iniciatives estratègiques com l'**Agenda Europea de Competències**, dotant aquests marcs de mecanismes concrets que reforcin la inserció sociolaboral de persones i col·lectius en situació de major vulnerabilitat, i on el tercer sector social pot potenciar l'acreditació i valorització de competències en clau laboral.
5. Consensuar una **política d'habitatge europea comuna**, que serveixi com a marc per destinar recursos econòmics (línies del Banc Europeu d'Inversió i Fons Europeu d'Inversió) per ampliar el parc d'habitatge social, prevenir la pèrdua de l'habitatge, donar resposta a l'exclusió residencial i sensellarisme i fer efectiva la desinstitucionalització mitjançant programes d'habitatge amb suport.
6. Desplegar el **model de regulació del mercat de l'energia**, incidint en l'aprovació de mesures excepcionals de reducció de demanda, la reducció del cost de l'electricitat per a la població consumidora, la redistribució dels ingressos extraordinaris del sector energètic, així com desplegar ajudes per fomentar la inversió en renovables i eficiència energètica, especialment en llars en situació de vulnerabilitat.

CONSOLIDAR L'EUROPA CUIDADORA

Propostes sobre els drets de la infància, l'atenció centrada en la persona i les persones grans

La transició demogràfica i les noves necessitats de salut pública evidencien que la Unió Europea té molt camí per recórrer si vol dotar els seus sistemes d'atenció a les persones d'una infraestructura robusta, en clau de solidaritat intergeneracional i d'igualtat de drets entre totes les persones i col·lectius.

7. Desplegar l'**Estratègia Europea de les Cures**, impulsant la millora de la qualitat en els serveis d'atenció a les persones, així com de l'assequibilitat i l'accessibilitat. Per això, és clau apostar per la desinstitucionalització, l'atenció integrada social i sanitària i l'atenció centrada en la persona. Cal assegurar la igualtat de drets en clau territorial, vetllant pel dret de ser ateses en el domicili i respectant el context social i cultural. També cal enfortir el mercat laboral de les cures, caracteritzat per la precarització, la feminització i l'origen migrat de bona part de les persones cuidadores, i que requereix necessàriament una millora dels instruments públics per a la prestació de serveis i la prioritització de la qualitat en la contractació pública.
8. Blindar la **Garantia Infantil Europea** com una política i pilar d'inversió estructural de la Unió Europea, orientada clarament a erradicar la pobresa infantil i garantir els drets de la infància, dotant la Garantia de més recursos i establint canals de coordinació i seguiment efectius i descentralitzats.
9. Impulsar noves estratègies europees en àmbits clau d'atenció a les persones -com ara **drets de les persones grans, salut mental, dret al temps i conciliació**- o reforçar-ne d'existents (**Estratègia Europea sobre les Drogues**) que, partint de la tasca d'incidència de l'esfera cívica europea, abordi les discriminacions, fomenti l'autonomia i també impulsi o millori les polítiques.
10. Enfortir la participació i adaptar l'accés a la informació en els mecanismes de participació i decisió perquè tots els col·lectius puguin exercir els seus drets. En l'àmbit de la infància i les persones, aquesta participació ha de permetre impulsar **polítiques d'inclusió específiques per als infants i joves que migren sols**, així com una major coordinació dels sistemes de protecció europeus.
11. Desenvolupar l'**Estratègia sobre els drets de les Persones amb Discapacitat 2021-2030** i fer efectiu el seu compliment per part dels estats, aprofundint el desplegament de la **Targeta Europea de la Discapacitat** i la transversalització de les demandes en estratègies rellevants (cures, mercat laboral, participació).
12. Vetllar pel compliment i desplegament de les accions previstes a la **Resolució del Parlament Europeu del 4 d'octubre del 2023 d'harmonització dels drets de les persones amb autisme**, reivindicant el respecte, la promoció de drets i la dignitat del col·lectiu, la mobilització de recursos en recerca, així com la implicació activa i decisiva de les seves organitzacions representatives.

APOSTAR PER UNA EUROPA OBERTA

Propostes sobre la igualtat, els feminismes, les migracions, la diversitat i els consorcis internacionals

La Unió Europea és un actor global i la plataforma ineludible per coordinar la relació dels estats amb el món actual. Les polítiques de veïnatge han de posar en valor aquestes interdependències, orientant-se a la promoció dels valors que caracteritzen el mode de vida europeu com a base d'una política exterior pròpia.

- Defensar **polítiques europees i dels estats membres sobre les migracions basades en els drets humans**, que estableixin vies legals i segures per a les persones que emigren, la protecció efectiva per a les persones demandants d'asil, afavoreixin l'acollida i la plena inclusió i s'alineïn als estàndards internacionals.
- Transversalitzar els drets humans i la no discriminació en les polítiques europees. Entre d'altres, assegurar el seguiment del **Pla d'Acció Europeu contra el Racisme**, que permeti blindar el compromís de la Unió i els seus estats membres, en connexió amb l'abordatge de realitats específiques com la del **Marc estratègic per la igualtat, inclusió i participació del poble gitano**.
- Donar seguiment de l'**Estratègia Europea d'Igualtat de Gènere i l'Estratègia d'Igualtat amb el Col·lectiu LGBTIQ** post 2025, aprofundint el compromís de la Unió amb la igualtat i el feminisme, continuant la transversalització de la perspectiva de gènere i de diversitats i l'abordatge de les violències.
- Vetllar per una **Política Europea de Consorcis Internacionals** ambiciosa, compromesa amb els drets humans, la cultura de la pau i el sistema multilateral. Liderar una revigorització democràtica global i polítiques d'enfortiment de l'espai cívic extracomunitari, mitjançant l'accés a més i millors oportunitats de finançament i consorci. Potenciar l'establiment de fòrums d'intercanvi i les campanyes conjuntes entre entitats europees i extracomunitàries.

MIRADA SOCIAL PER L'EUROPA EMPRENEDORA

Propostes sobre l'economia social, la doble transició i la innovació social vinculada als fons europeus

Cal que l'emergència climàtica i la transició digital continuïn sent prioritàries per l'agenda i que el compromís de la Unió com a actor global no defalleixi ni es devaluï. També cal posicionar l'adaptació climàtica perquè ningú quedi enrere i consolidar una governança del digital que posi la democràcia i els drets al centre.

- Potenciar una nova fase del **Pla d'Acció Europeu per l'Economia Social**, que afavoreixi nous sistemes de suport i eines de col·laboració públic socials, incidint en àmbits clau com la concertació i la contractació pública, i que també potenciï la capacitat d'emprenedoria i lideratge del sector social en la doble transició, la renovació dels estats del benestar i les polítiques de les cures.
- Donar seguiment de l'**ambició climàtica de la Unió Europea**, de lluita contra el canvi climàtic i foment de la descarbonització, acompanyant els territoris i sector productius en aquest procés de transformació, amb una especial atenció als col·lectius en situació de més vulnerabilitat, de manera que ningú quedi enrere i s'acompanyin amb polítiques i recursos els impactes que el canvi climàtic genera.
- Desplegar una **perspectiva de drets i inclusió de la digitalització**, de manera que serveixi a la inclusió i el progrés social, vetllant perquè les disruptcions tecnològiques no afectin la salut pública, empobreixin la democràcia o la qualitat de les polítiques. Desplegar estratègies de drets digitals, de combat de la bretxa digital i de garantia de l'atenció multicanal tant en el sector públic com privat.
- Facilitar l'accés als **programes de finançament de concurrència competitiva** per part de les entitats, millorant la cultura dels consorcis i la cooperació de la quàdruple hèlix, amb particular èmfasi en el balanç social, la col·laboració públic social, l'impacte social de la recerca i l'acreditació de l'impacte social, millorant l'accessibilitat dels programes europeus -potenciant el finançament en cascada i la justificació lump sum- i afavorint les dinàmiques virtuoses entre les xarxes més especialitzades amb seu a Brussel·les i els actors al territori, incorporant a més modalitats d'implementació dels projectes que reconguin les necessitats de les entitats socials que treballen directament amb persones i permetin incorporar una **perspectiva holística i centrada en la persona**.

COMPROMETRE'S AMB L'EUROPA DEMOCRÀTICA

Propostes sobre la governança, l'enfortiment de l'espai cívic, el diàleg social i la qualitat democràtica

La defensa de les llibertats i els drets són pilars de l'Europa dels Valors i la democràcia representativa n'és el seu mode de govern. Calen nous compromisos polítics i aliances públiques, socials i privades per defensar consensos fonamentals però també assegurar l'efectivitat de les polítiques públiques.

21. Enfortir el voluntariat social, en tant que agent fonamental per a la promoció del compromís cívic, la construcció de ciutadania i l'enfortiment de les democràcies, d'acord amb els objectius fixats pel **Pla de Voluntariat Europeu 2030**, vetllant per preservar l'aportació qualificada del voluntariat com a agent europeista.
22. Millorar l'**articulació entre les polítiques socials europees**, la implementació als estats membres -tenint en compte que la seva implementació acaba recaient especialment en nivells de governança regional i local- i el funcionament del **diàleg social europeu** a través d'espais de participació, cocreació i governança coherents, orientats a l'impacte i també inclusius, en la mesura que assegurin un lloc a la taula per als actors de la societat civil rellevants i el tercer sector social.
23. Enfortir la capacitat de les organitzacions del **tercer sector social per actuar com a grup d'interès a Europa**, dedicant recursos i espais a les seves plataformes de representació, que s'articulen en l'àmbit sectorial i global, i s'estructuren en xarxes i plataformes d'escala europea, estatal, regional i local.
24. Crear una **plataforma de relació i interlocució entre les diferents entitats socials europees i les comissions del Parlament Europeu**, que afavoreixi la interlocució i sensibilització dels membres territorials de les plataformes per transferir coneixement, compartir reivindicacions i construir aliances per l'acció.
25. Apostar per la **millora de les polítiques públiques**, apostant per enfocaments globals, holístics i de cicle de vida. Desenvolupar la cultura de l'avaluació en les polítiques europees i el seu aterratge en les regions i els municipis, tenint en compte que les entitats disposen de moltes dades sobre la realitat social. Al mateix temps, vetllar per continuar promovent **la transparència i la gestió ètica** de les institucions europees com en relació amb els seus socis i estats membres.

La Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya és la institució que defensa els drets socials, lluita per erradicar la pobresa, l'exclusió i les desigualtats i treballa per enfortir el tercer sector social.

Representa 35 federacions i grans organitzacions que, a la vegada, aglutinen prop de 3.000 entitats socials que atenen, acompanyen i donen suport a 1.900.000 persones en situació o risc d'exclusió social a Catalunya en totes les etapes de la vida (infància, adolescència, joventut, adulta i gent gran) i en tots els àmbits (pobresa i exclusió, habitatge, inserció sociolaboral, salut, educació, lleure, discapacitat, salut mental, malalties, addiccions, poble gitano i col·lectiu LGTBIQ+, entre altres).

